

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Folia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Fondul nostru de pensuni.

IV.

Am dezvoltat în articoli prece denți vederile noastre și am arătat: pentru-ce fondul de pensuni archidieceșan a fost și este o necesitate în biserica noastră, reclamată de interesele generale ale bisericii.

Am arătat netemeinicia plângerilor iscate din cercuri preoțesci, că fondul de pensuni ar favorisa interesele funcționarilor bisericesci din centru, și am ajuns la concluziunea logică, că funcționarii din centru cu nimica nu sunt favorizați, căci după dispozițiunile actuale ale fondului de pensuni, funcționarii din centru după serviciu de ani 30 la profesori și 40 la toți ceilalți pot ajunge la pensune, însă numai cu acea sumă, cu care și-au început funcțiunea lor.

Mai obvine și anomalia, că la noi sistemul de cuincuenale e recunoscut numai la asessorii consistoriali și la profesorii seminariali, rămân deci în stadiul începutului toate celelalte funcțiuni, între cari postul de secretar consistorial, care numai în detrimentul oficiului va pute fi considerat ca până acuma de post de gradațiune.

După vederile noastre, solvirea taxelor la fondul de pensuni este obligământul general, și dispensare pentru nici un preot nu are loc.

Este normă sinodală, că preoților cu capelani din fondul de pensuni li-se restituie taxele solvite.

Suntem încă în anii primi ai începutului fondului nostru de pensuni, facem deci experiențe încă, și nu ar strica, decât am căuta cum alte biserici cu experiență și pe terenul acesta.

Noi nu am putut aproba, și nici acuma nu aprobăm, dispozițiunile sinodale, prin cari preoții cu capelanii s'au dispensat dela obligământul general față cu fondul de pensuni.

Preoților acestora drept pensune trebuia să li se dea, să li se considere

venitul $\frac{1}{2}$, care li s'a asigurat cu ocaziunea înstituirei de capelan.

Când va veni sub reviziune statutul actual al fondului de pensuni, va trebui să revenim la dispozițiunea sinodului, și să o îndreptăm, căci prin ea am știrbit principiul obligământului general, și am păgubit vedit fondul de pensuni.

Venind odată la această corectură, vom corege totodată și abuzurile, cari se fac cu sistemul de capelani, deoarece cine nu va reflecta la capelan cu obligământul la fondul de pensuni, acela va fi supus visitațiunei, încât e apt pentru pensunare, și noi — repetăm — cunoșcem înstituirea de capelani, unde „neputinciosul” paroch, căruia i-s'a dat capelan, e mai în puteri ca capelanul tinăr, care i-s'a dat ca ajutoriu, și tot lucrul ni se prezintă ca o speculă neadmisă de biserică.

În sistemul capelanatului e provăduțul de capelan preste voia parochului, când autoritatea bisericăscă preste voia parochului constată necesitatea înstituirei de capelan în interesul credincioșilor din comună.

Finalizat între aceste considerațiuni noi nu cunoșcem nici un cas concret.

Ne mai rămâne să reflectăm la o unică eventualitate.

Avem casuri concrete — așa ni se spune — avem casuri concrete, unde unii și alții dintre preoții actuali, pe lângă totă bunăvoința nu pot solvi acuma la început taxele fundamentale și cele reclamate pentru rescumpărarea anilor de serviciu cel puțin a celor 10 reclamați de normativul fondului de pensuni.

Casurile aceste vor fi de tot sporadice, și aici trebuie să vină și să ajute biserica.

Din ajutoriul dela stat acuma se împart an de an sume considerabile, cunoșcem casuri unde preoților dela sate li s'au dat sume considerabile până la 200 fl.

La compunerea listei, care se promovează la guvernul țerei, în locul prim de bună seamă vor fi considerați asemenea preoți în condițiuni precare, și

din ajutoarele acordate la locul prim se se acopere obligământul fondului de pensuni.

Vine apoi fondul general la rubrica „Sidoxie”, unde sunt luați între persoanele beneficiate și preoții.

Atârnă dela zelul și dela prudența preoțimei noastre, ca noua instituțiune cu sidoxia să fie pentru biserică instituțiunea cea mai binefăcătoare între toate cele create dela introducerea statutului organic.

Din venitele acestei instituțiuni anual cel puțin 10.000 fl. pot fi dați ca ajutoare preoților dela sate, și ajutoarele aceste se vor da fără de nici o ingerință străină.

La locul prim de bună seamă și aici vor fi considerați preoții cei mai îndreptățiți la ajutoriu, și atunci obligămintele fondului de pensuni ușor pot fi acoperite.

Totul atârnă deci numai dela noi. Să pătunăm adânc în intențiunile biserică, să fim adânc pătunși de spiritul solidarității și la drepturi și la datorințe, să fim lumina lumii și sarea pământului, după dîsa Santei scripturi, să fim ochiul cel ager al autorității bisericesci, și atunci pentru noi nu mai pot exista obstacole, căci unde sunt „toți pentru unul și unul pentru toți”, acolo nici porțile iadului nu pot forma obstacol.

Revista politică.

Congresul sêrbesc. Am amintit și noi la timpul seu, că majoritatea deputaților congresuali, în vederea celor întemplate la congres, au promis esmiterea unei proclamațiuni către alegătorii, și redactarea unui memorandum către rege, în cari acte vor da seamă despre activitatea lor la congres, vor face evident rezultatul aceluia, și vor arăta toate fărâdelegile guvernului unguresc sêvêrsite față de biserică.

Proclamațiunea a apărut deja în „Brannik” și o dăm și noi în traducere românească după foile maghiare. Ță-o:

Stimați alegători! Deja de treizeci de ani ne luptăm în congresele noastre contra puterei de stat, dar nici când n'am fost în

mai grea pozițiune ca în zilele trecute. Guvernul a voit să ne străbată în autonomie și a voit să ni-o vatem. când a voit să ectroeeze congresului ordine de zi, ca astfel să ne dee constituțiune bisericăscă absolutistică. Noi am voit să lucrăm, dar puterea de stat prin procedura sa fără drept ne-a împedecat la acesta. Numai nu ne-am putut învoi ca puterea de stat să dispună asupra congresului și să-l facă pe acesta simplu organ executiv al vointei sale. Sterilității congresului așa dară numai puterea de stat e cauza; nu ne-a permis a lucra, fiind-că ne-am alipit de drepturile noastre autonome asigurate prin lege. Noi avem regulamentul nostru congresual, care a fost sancționat la 14 Maiu 1875, și guvernul nu ne pôte sili la primirea unei constituțiuni unitare. Guvernul a voit simplu să comandeze congresului: ce se facă, ce se pertracteze, prin ceea ce a vătêmat legile fundamentale ale țerii, după cari congresul își resolvă independent afacerile sale bisericesci și școlare.

Dar cea mai mare greutate, pe care a avut congresul sê-o învingă, a fost ascunsă în acea încercare fără drept a guvernului, după care în contra ori cărei concepțiune constituțională s'a nîsîuit, ca să înduplice congresul la cedare cu invocare la mandatul regelui, când în stat constituțional un așa numit mandat regesc are caracterul numai a unei fapte a guvernului responsabil. Ca cetățeni ai unei țeri constituționale am respins această procedură anticonstituțională, sciînd că numai cu guvernul stăm față în față și prin adresa noastră de supunere ne-am exprimat fidelitatea noastră către regele și domnul nostru suprem.

Dar ne-a succes a respinge amestecul necompetent, și trebuie să privim ca succes amânarea de caracter mai domol a congresului și nu disolvarea aceluia, prin ceea ce și însuși guvernul a recunoscut, că pe base de drept stăm, și că n'are motiv pentru disolvarea congresului.

Insemnată deciziune a congresului este, că a ales o comisiune de douăzeci, care va redacta o adresă petiționară către regele, în care va înșira vătêmarile noastre suferite de treizeci de ani.

Frați iubiti! Acestea au fost cauzele, pentru cari n'am putut lucra. Dar pentru aceea, ță, declarăm sêrbătorește, că suntem gata numai decât a începe munca, îndată-ce

FOIȚA.

Istoria grădinăritului.

(Urmare și fine.)

f) Varza se află sêlbatică pe còstele mării Europei și este una dintre legumele cele mai folosite și tot-odată cea mai lăpătită. Când și unde s'a cultivat mai întâiu în grădini, despre așa ceva scriitorii mai vechi trac. Date lucruri rămân în întunerec; unele date le putem afla din numirile plantelor. După numirea „varză”, am puté da cu socotéla, că ea a fost cultivată mai întâiu în Italia de Sus, căci cuvântul italian verza însemnă verde, și probabil, că acest cuvânt s'a luat (format) dela această plantă. Romanii au cultivat varza foarte de timpuriu. Varza este de mai multe specii; așa varză cu căpățînă sêu învêlîtă, numită și varză comună, apoi varza albă și roșie; varza cu căpățînă înăcîrită ne dă o mîncare gustosă pe timpul iernei. În Germania de jos, varza a fost adusă de Slavi.

g) Conopida sêu carfiolul 'i-are originea din Orient și a fost adus la noi cu puțin înainte de rêsboiul de 30 ani, peste Italia.

h) Napii, guliile și sfecele. Sfecele iubesc un pămînt odiehnit și adênc arat, pe când napii și guliile se mulțimesc cu un pămînt și mai sêrac, ba sê sêmênă mai mult pe miriște.

i) Ridichele de grădină, originare în Asia, au fost cultivate în Europa mai de timpuriu. Scriitorul roman Plinius (23—79 d. Chr.) lăuda deja mărimea ridichelor cultivate în Germania. Una dintre aceste specii iubită în Roma și născută în Italia, este ridichea de lună (radies).

Una dintre plantele stricăciòse, și care trebuesce stîrpiță cu ori-ce preț, este ridicheora sêlbatică sêu barbișonul, care strică foarte mult sêmênăturilor.

l) Varza nêgră s'au Muștarul (Brassica nigra) încă face parte din leguminòse. Deja în Altica se face amintire, că deși conține această plantă substanțe care te irită până la lacrimi, totuși la mîncări e foarte gustosă. La noi s'a adus din Italia. Cuvântul italian „mostarda” se derivă dela mustul cu

care se prepară muștarul. Sêmênța acestei plante se macină prin o presă, se store substanțele oleiòse din ea, și amestecată apoi cu oțet și must, devine muștarul cunoscut. Nu numai varza nêgră din grădină, ci și cea de câmp ne dă un muștar gustos, de aceea e bine ca și pe această sê se pună o ôre-care îngrijire.

m) Tot din Orient își trage originea și chiminul. În întreg evul mediu, chiminul era socotit ca o plantă gustosă puțin pișcătore și aromatică. Precum era sarea un simbol al prieteniei, așa se dicea și despre chiminul cu sarea, că sunt intimi. Înainte de a fi cunoscut și folosit piperul, chiminul juca un rol însemnat, cu deosebire la Romani. Columella și Plinius vorbesc despre chimin ca despre un lucru de tôte zilele. Din Italia s'a adus chiminul în Gallia și în Germania, și până în ziua de astăzi este una dintre plantele plăcute și aromatice, se folosește la pâne, brînză, varză, dar cu deosebire la beuturi spirtòse, cum e rachiul de chimin. Supa de chimin e gustosă și nutritore, în multe părți înlocuesce laptele și cafeua, așa în armata austro-ungară, militarii primesc dimînêța supă de chimin în loc de alte mîncări.

n) Ceapa a fost adusă din Italia în Germania. În Egipt găsîm, că ceapa și usturoiul făcêu fôrte de timpuriu partea esențială din hrana poporului. Fiînd-că Egiptenii tôte lucrurile le eufundau în întunerecul religiei, nu puté sê lipsescă, ca planțele acestea sê nu fie socotite și ele de sante, și ca atari sê nu fie atinse de preoți. Egiptenii se jurau pe ceapă și usturoiu, cum ne jurăm noi pe onóre. Israelitenii pe când se aflau în deserturi, ducêu dorul usturoiului, și de pe atunci sunt prietini nedespărțiți ai acestei plante.

La curtea persică usturoiul și ceapa nu puteau lipsi dela prîndurile regale.

Anticitatea cepei la Greci se constată prin Homer, care ne-o aduce înainte atât în Iliadă, cât și în Odyssee. În Italia nu este țêran, care sê nu cultive usturoiu în grădina lui; lume alêșă se folosește însă de el cu mare precauțiune, și acesta din motivul, că mirosul de usturoiu e tare neplăcut. Mai mult usturoiu decât în Italia se consumă în Spania. În Constantinopol ceapa nu pôte lipsi dela masa regală.

Sparanghelul se spune, că ar fi originar din Orient, se găsește mult sêlbatic în Grecia și în insulele grecesci. În Germania în

vor depărta pedecile urnite înaintea congresului și acela ăr îl vor convoca. Conștiința ni-e liniștită pe deplin; n'am lucrat, pentru că n'am putut, dar pentru aceea totuși am făcut mult.

Am secerat o mare victorie morală; am respins cu succes cel mai puternic atac îndreptat în contra independenței autonomiei noastre bisericești naționale. Datorința ni am împlinit-o dar cu credință. Țăr dacă puterea de stat după puterea sa și afară de congres își va continua acțiunea, de ar urma chiar și timpuri mai triste, se nu ne descurajăm, ci se stăm față, se ne organizăm pentru luptă în interesul drepturilor și viitorului nostru și se desvoltăm o acțiune demnă de cauză, călcând în picioare pe încetul toate pedecile, înaintând spre victoria splendidă a poporului nostru.

Apponyi către alegătorii săi. Contele Adabert Apponyi drept dare de sémă la încheierea sesiunii parlamentare trecute a adresat alegătorilor săi o epistolă din care drept caracteristică a sistemului de guvernare banffyianistă extragem următoarele:

„Prima jumătate a sesiunii a fost dominată de acele sentimente, ce le-au provocat alegerile executate cu forță și cu stricăciune morală fără exemplu. În istoria tuturor statelor constituționale din lume stă fără păreche aceea întrebuintare cinică a banilor și a puterii oficioase spre împedecarea manifestățiunei legale a voinței cetățenilor, ce s'a dovedit în lovitura de stat din anul trecut, așa numită alegere. Cu toate acestea ei nu negă legalitatea existenței formale a majorității actuale din parlament, de și nu are și legalitatea existenței morale; de aceea consideră acea majoritate în drept de a aduce legi, și datorința opozițiunei (minorității) e, ca se și întrebuinteze toate puterile într'acolo, ca se se aducă cel puțin legi mai puțin rele, dacă nu poate influința, ca se se aducă totdeauna legi bune. Și opoziția și-a făcut datorința în privința acesteia în sesiunea trecută, și încă cu succes, căci atunci, când a vădut, că constituția și parlamentarismul este amenințat de rele mari, dacă acelea nu le-a putut pe toate delătura, a ales dintre acele rele pe cel mai mic. Astfel a scăpat opoziția libertatea pressei și discuția liberă în parlament în schimbul obligamentului guvernului de a rămâne pe lângă cuota actuală față cu Austria până când aceea se va regula definitiv conform intereselor Ungariei. Ba a obținut și alte succese, de mai mare preț, din punct de vedere național S'a asigurat creșterea în spirit național a oficerilor în armată. Acestea e un rezultat însemnat, de și nu încă pedepin satisfăcătoriu și înformă. Prin aceasta s'a realizat o idee cuprinsă în programul partidului său, și care a fost dorința, de și ascunsă, precum s'a dovedit, și a multor bărbați din majoritatea liberală a parlamentului.

În celelalte contele vede o ruptură în sinul majorității liberale, din care fracțiunea stăpânită de idei mai sănătoase se va rupe și va fuziona cu partidul național și astfel se va pune capăt dominațiunei de clică, a cărei

apropie singur scop este exploatarea materială a țării și ambițiunea numai de a domina.

E interesant cum își motivează contele Apponyi primirea compromisului față de aceea, cari urmăz și se însușesc pentru principul: „a muri, ori a învinge“, și „tot, ori nimica“ și atunci când încă nu e de lipsă.

— „Sunt frumoșe și mărețe aceste sentimente, dar incompatibile cu responsabilitatea serioasă a conducerii politice. Devisele: „a muri, ori a învinge“, și: „tot, ori nimica“, stau în contradicție cu această responsabilitate serioasă. Când nu despre afaceri proprii ale noastre, ci despre interese mari de țară este vorba, atunci datorința ne impune, ca în prezent se scăpăm ceea, ce putem scăpa, și viitorul mai bun se-l pregătim după cât ni e cu putință și se-l asigurăm.“

Țăr într'alt loc dice, că, cum își poate cineva și numai închipui, că o majoritate atât de puternică ar ceda unei opozițiuni atât de reduse și a ar primi întrarea în discuțiuni asupra unor lucruri, cari nici chiar o majoritate mare a națiunei nu le-ar pute deslega fără multe și mari greutăți.

Foile magiare toate reproduc această epistolă, destul de lungă, și o comentază, se înțelege, toate din al lor punct de vedere. La toate partidele opoziționale până acum în general e bine primită.

Răspunsul

ministrului de justiție Erdélyi Sándor la vorbirea domnului Dr. Iosif Gall, ținută în ședința din 4/16 August 1897 a Casei Magnaților din Budapesta cu ocaziunea pertractării proiectului de lege despre „curtea cu jurați“.

Excelenția Văstră Domnule președinte, Măriți Magnați!

Cred, că nu e de lipsă se dovedesc, nici cu citațiuni din lege, nici altcum, că în Ungaria există praxa de treideci de ani basată pe lege, care sustă permanent, după care în Ungaria limba justițiară oficiosă este exclusiv cea maghiară. Pe punctul acesta de vedere a stat proiectul atunci, când între dispozițiunile aceluia s'a luat și dispozițiunea, contra căreia și a făcut propunerea Magnificenția Sa Domnul Dr. Iosif Gall, când a decis, că și limba curții cu jurați este exclusiv cea maghiară, și între condițiunile judecătoreiei cu jurați numai singură și exclusiv limba maghiară s'a suscept. Propunerea acesta a Magnificenției Sale stă așa dară în contradicție cu praxa legală sustătătoare de treideci de ani. De altcum punctul de gravitate pentru motivarea propuneri sale Magnificenția Sa și-l-a pus mai cu sémă pe greutate de practică, dară cred, că greutățile Magnificenției sale de practică nu sunt atât de mari, ca pentru acelea se fie necesar a se face spărtură în marele principiu amintit. Tocmai

iarna. Dela Slavi a ajuns castravetele la celelalte popore din Europa numai în secolul al 16 și 17.

Pepenele s'a lătit din Asia interioară și Caucaș până peste România și Ungaria. Cel puțin două luni din an trăsece rusul de pe pustă din pepeni și puțină pâne. Din Italia s'a dus pepenele în Germania.

Brâncața seu Nasturelul (Nasturium officinale) creșce sêlbatic mai prin toate locurile pe lângă vâlcele și ne dau o mâncare gustosă, în supă, prăjituri și sălături. Cultura lui se face cu o mare diligență în Erfurt, fiind-că acolo îi priesce și clima și și locul. Cultura năsturelului în Germania încă este foarte veche, deja pe la anul 1665 un anume Hans Hartzen ar fi cules prima dată această plantă, pe care a aflat-o lângă o vană de spălat părăsită în grădină.

Culesul năsturelului se face în lunile de iarnă până în Maiu, se culege și vëra, dar atunci nu e așa de gustos.

Bucuresci, 5/17 Maiu, 1897.

I. Căndea.

de cuvintele Sale mă folosesc atunci, când dic, că: da, în regiunile țării locuite de naționalități, unde se vor forma judecătoreile cu jurați, mai cu sémă acele elemente, cari se suscep pe basa cualificațiunei lor în judecătoreile cu jurați. cunosc și limba locală, așa, că judecătoria cu jurați se va constitui astfel, ca limba obicinuită în loc se o cunoscă toți ori cu puține excepțiuni, așa, că pertractarea afacerilor în privința acesteia nu va suferi nici o scădere, și susținerea dispozițiunei în modul acesta nu va servi cu nimic spre păgubirea justiției. Și adi în afaceri penale la pertractarea finală partidele comunică direct cu judeii, pe basa celorlăși legi, la cari Magnificenția Sa s'a provocat; dispozițiunea este, că în astfel de ținuturi judeii se cunoscă limba locului, așa, că cu un inculpat, care nu înțelege limba maghiară se pôtă comunica direct cu acela în limba lui. După cum a fost praxa până acum, așa va fi aceea și în viitoriu.

Mai mare greutate ar fi atunci, pe ce Magnificenția Sa pune mare pond, când la compunerea judecătoreilor cu jurați, ca condițiune de judecătoreie de jurați s'ar introduce mai multe limbi. Datele statistice arată, că: da, sunt în țară ținuturi, unde în privința numărului juraților se arată orecare lipsă. Pentru aceea e luată în proiect dispozițiunea, ca guvernul de justiție se fie împuternicit, ca în astfel de ținuturi, în cas de lipsă, mai multe tribunale se formeze o judecătoreie de jurați. Această e dispozițiune excepțională. Eu numai în casurile cele mai excepționale doresc aceasta se se aplice. Dacă însă a-ți binevoi a primi propunerea Magnificenției Sale, atunci va trebui se aplicăm în mai multe casuri această dispozițiune excepțională.

Ce privește însă dorința, ca se se facă dispozițiune în privința aceea, ca greutățile practicei în partea aceasta se înceteze, cu totă prevenirea declar, că în ordinațiunea prin care se va regula constituirea judecătoreilor de jurați, între marginile legii, voi dispune, ca comisiunile alegătoare de judei jurați, se fie cu atențiune la aceea, ca după puțină de jurați se se alegă numai atari indiviți, cari pelângă limba magiară oficiosă înțeleg și limba ținutului respectiv, așa, că după părerea mea, greutățile amintite de Magnificenția Sa nu vor obveni, și în cestiuni de limbă justiția bună și punctuosă nici o știrbire nu va suferi. Tocmai pentru aceea, cu profund respect Vă rog, se binevoiți a primi textul original cu preterarea propuneri.

(Casa Magnaților, precum am amintit în numărul trecut al fôiei noastre, n'a primit propunerea Domnului Dr. Iosif Gall, ci a primit textul original al proiectului întreg, așa precum a cerut ministrul. Rămâne numai ca ministrul se și împlinescă cuvântul și organele lui se i-l execute. Nu-i prost însă cel ce promite, ci cel ce crede. Despre aceasta până acum ne-am convins de atâtea-ori. Dacă legislatorii nostri ar fi drepti și sinceri, și-ar introduce în lege barem minimul promisiunilor lor cu privire la împlinirea dorințelor și pretensiunilor noastre naționale. Red. „Tel. Rom.“)

Școlariu.

Raport general

despre starea școlilor rom. gr.-or. în protopresbiteratul Mureș-Oșorheiului cu finea anului școlariu 1896/7.

(Urmare și fine.)

D. Grădinile școlare.

(Cerc. Cons. Nr. 3655/894 Scol.)

În cele mai multe locuri și în butul repetitelor stăruințe, comunele politice nu dau școlilor noastre locuri de grădini școlare; s'au dat însă atari dela biserici pe lângă toate școlile noastre. Dar aceste grădini, cu puține excepțiuni, nu se cultivă de loc, seu nu se cultivă corăspundător cu scopul ce se urmărește.

Învățătorii nostri în general nu arată priceperea și stăruința, ce s'ar recere în acest folositoriu ram de instrucțiune.

Pe câmpie mai ales, unde în general nu se pune nici un preț pe horticultură — introducerea ei în popor prin școlă ar fi de un mare folos. Învățătorii nostri însă par a eși din cursul preparandial pedagogic fără multă însușire pentru acest ram, în carele ar trebui în mod practic și pe cât se pôte de perfect instruiți.

E. Cualificațiunea învățătorilor și conferințele învățătoresci.

Între toate lipsele noastre școlare, lipsa de învățători cualificați este cea mai simțită. Și după-ce acesta lipsă a devenit acum permanentă, ea pôte avé funeste urmări pentru școlile noastre.

La câte 5 și 10 locuri vacante, abia se insinuă câte un candidat.

Posturile învățătoresci, înzestrate altfel cu salariul normal de 300 fl., rămân în chipul acesta neocupate, ori apoi îndeplinite în substituțiune prin preoții locali, apoi prin indiviți nepregătiți etc.

În acest tract sunt 10 școle sistemisate, ar fi cu puțință a se mai sistemisa 4, însă numai 5 învățători sunt definitivi și numai 7 sunt cualificați.

Dar și cualificațiunea formală lasă mult de dorit. Parte mare dintre învățători au o pregătire de tot elementară și numai atestatul de cualificațiune îi îndreptătește la funcțiune.

Așa dintre 5 învățători definitivi numai 2 sunt absoluți de cursul pedagogic, numai 2 au câte 4 clase gimnasiale; ceialaltii au numai clase elementare etc.

De nimic dar nu avem atâta trebuință ca și de aceea, ca se ne îngrijim de o succrescență în număr mare și de o mai bună cualificațiune formală în statul învățătoresc.

În privința conferințelor învățătoresci tractul aparține la Reuniunea învățătorescă din districtul VIII (al Reghinului).

Acesia reuniune a fost constituită și a funcționat regulat până în anul 1895. Atunci însă ea fu disolvată ca din senin prin ordinul ministerial de culte și instrucțiune Nr. 47805, 1895, pe motiv, că nu are statute speciale aprobate de guvern, — și activitatea ei a fost oprită prin organele polițiale. S'au făcut însă pașii necesari și raporte speciale la Venerabilul Consistoriu Archidieceșan, ca ea se pôte fi reactivată.

Mureș-Oșorhei, 30 Iunie 1897.

Nicolau Manegufiu,
ppresbiter.

Raport general

despre activitatea comitetului central al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ în decursul anului 1896.

Onorată Adunare generală!

În sensul și lui 32 din statute, comitetul central prezintă onoratei adunări generale următorul raport despre activitatea sa din ultimul an de gestiune, și anume dela 1 Ianuarie până la 31 Decembre 1896.

I. Ședințele comitetului.

În decursul anului 1896 comitetul central a ținut 21 ședințe, 12 ordinare, 9 extraordinare. Procesele verbale din ședințele comitetului s'au publicat consecutiv în organul de publicitate al Asociațiunii.

Numerii exhibitelor în 1896 au fost: 556 (1895: 576).

Întru executarea concluserilor adunării generale din 1896, ținută în Lugos, subsemnatul comitet are onore a prezenta următoarele raporte speciale cu exhibit separat și anume:

1. Relativ la autorizarea comitetului central de a publica consecutiv premii pentru tractate populare și scurte asupra materiilor, ce ating mai de aproape relațiile țărânimii române din domeniul dreptului public, administrativ și privat al statului, cari tractate se se desfășă cu un preț cât mai eștin pentru popularizarea cunoscințelor de drept (Nr. prot. 12, p. VII).

2. Relativ la propunerea d-lui Gavril Pop, canonic în Blaj, de a se lua dispoziții pentru-ca se se ajutore pe viitor și școlile noastre populare din mijlocele Asociațiunii, care propunere s'a predat comitetului central pentru opinare. (Nr. prot. 12, p. VIII).

3. Relativ la statutele modificate ale Asociațiunii, înaintate cu data 27 Martie a. c. ministerului regesc de interne pentru prevedere cu clausula de prezentare.

În legătură cu acestea se înainteză încă onoratei adunări generale, spre competență rezolvire, următoarele exhibitate separate:

1. Raportul comitetului central pentru zidirea unei case naționale pe noul intravilan, cumpărat în nemijlocita apropiere de edificiile Asociațiunii în scopul înființării unui muzeu istoric-etnografic, precum și întru asigurarea unui modest adăpost pentru instituțiile noastre culturale, artistice și sociale.

2. Raportul comitetului central pentru ridicarea unui internat de băieți, carifrecuențază școlile din Sibiiu, în sensul donațiunii de 20,000 fl., făcută Asociațiunii de institutul de credit și economii „Albina” din Sibiiu, din incidentul iubileului său de 25 ani, serbat în Martie a. c.

3. Propunerea comitetului central de a se fixa termen stabil pentru ținerea adunării generale ordinare a Asociațiunii la Sântă-Măria-mică în 8/20 Septembre a fiecărui an.

4. Abdicarea dlui Dr. Amos Frâncu, avocat în Sibiiu, de membru în comitetul central al Asociațiunii, dto 21 Martie 1897.

În nexul acesteia s'a luat un punct în programa actualii adunări vacante pentru întregirea locurilor devenite vacante în sinul comitetului central prin abdicarea dlui Dr. Amos Frâncu și prin răposarea fericitului profesor și director seminarial în Sibiiu, Ioan Hannia.

5. Renunțarea secretariului II. al Asociațiunii, Dr. Vasile Bologa, din acel post, cu finea unei curente.

În fine se observă, că relativ la stipendiile și ajutoarele conferite dela Asociațiune, s'a susținut praxa de până aci, adică s'au lăsat în folosința stipendistilor, cari n'au terminat încă studiile, dar au dovedit sporii bun și purtare corespunzătoare. Er stipendiile vacante s'au conferit de nou pe calea concursului, în sensul literier fundational. Alăturiat sub A. se aclude consemnarea stipendistilor Asociațiunii din timpul present cu numirea fondurilor, din cari sunt împărțâși.

(Va urma).

Noutăți.

Avis. În atențiunea p. t. părinți! La școala civilă de fete a Asociațiunii din Sibiiu, înscrierile pro 1897/8 se fac din 1-6 Septembrie 1897 stil nou. Examenle de emendare se țin în 3, cele de primire în 4 Septembrie c. n. Prelegerile se încep în 6 Septembrie c. n.

Didactrul e fixat cu 2 fl. pe lună. Taxa internatului e 200 fl. pe an.

Pentru elevele cursului complementar taxe sunt aceleași.

Însinuările se fac la direcțiunea școlii.

Sibiiu, 16 August 1897.

Direcțiunea școlii.

— La școala elementară de fete a „Reuniunii femeilor române din Sibiiu” înscrierile se fac în zilele 1, 2, 3 și 4 Septembrie a. c. st. n. dela orele 9 a. m. în localitățile școlii strada Morii Nr. 8 partere.

Didactrul pentru o elevă 2 fl. pe lună, taxa de înscriere pentru nemembrii reuniunii este 2 fl.

Prelegerile se încep Luni în 6 Septembrie a. c. st. n.

Sibiiu, 19 August 1897.

Direcțiunea școlii.

Dr. Emanuel Doctor. În „Tribuna Poporului” din Arad, Nr. 147 apărut în 3/15 August a. c., la pagina 708, sub titlul „Scrisoare din Viena” cetim între altele:

„Încă una de încheiere (dice autorul scrisorii). Petrecând în Viena mai multe zile, am primit convingerea, că Românii domiciliați aici încă fac progrese frumoase. Cu deosebire merită totă atențiunea Dr. Emanuel Doctor, medic în cercul Währing, unde funcționează ca medic specialist aproape de 10 ani. E român de nascere din Ardeal. Om devotat cu deseversire necersei sale, cu tact și simpatie la prezentare, după o praxă de aproape

10 ani, dispune de o numărășă clientelă și e iubit de toți. Ce e mai mult, om, care nu face reclame, ci lucrăză mai mult în tăcere și pentru binele nației sale; munca sa 'și-a plasat-o totă în băncile românesce din Ardeal.”

Nu mai bucura ne putem, că un frate al nostru se validăză și face onore năumului seu în străinătate. Și-i dorim succes continuu.

Dar etă ce mai cetim din altă parte, anume în fôia Asociațiunii „Transilvania” „Partea oficială” pro 1896, pagina CLVIII, la procesul verbal al comitetului Asociațiunii, Nr. prot. 236, în cuprinsul raportului înaintat dela despărțământul Sighișorei, pct. 3: „s'a înasunat pe calele telegrafice (la adunarea generală a despărțământului ținută în comuna Hașfalău) de membru ordinar al Asociațiunii dl Dr. Emanuel Doctor, medic în Viena, ceea-ce s'a luat spre plăcută scire.”

Iar în concludusul comitetului, aceeași pagină, relativ la acest pct. al raportului se dice: „însinuarea dlui Dr. Emanuel Doctor de membru ordinar al Asociațiunii se ia spre scire și se va declara membru al Asociațiunii îndată-ce va achita taxa prescristă.”

Am dori să scim dacă acesta a și urmat în faptă pentru conglăsiure cu frumoșele apărări ale d-lui corespondent din Viena, ceea-ce noi cu bucurie am înregistra. Și merită Asociațiunea noastră pentru cultura poporului român, să fie împlinit cuvântul ce i-s'a dat.

Intru-cât am putut afla însă, dl Doctor nu figurăză încă în lista membrilor Asociațiunii. Nu ne îndoin însă, că în curând îl vom găsi și acolo, de unde nu este iertat să lipsescă nici un fiu credincios al poporului nostru.

Argus.

Convocare. Onorații membrii ai comitetului central a Reuniunii învățătorilor români gr.-or. din districtul Deva sunt invitați a participa la ședința ordinară ce se va ținē Sâmbătă în 16/28 August a. c., la 8 ore a. m., în sala școlii noastre din orașul Deva.

1. Raport presidial despre starea Reuniunii.
2. Raportul cassariului și a bibliotecariului.
3. Staverirea programei, locul și timpul ținerei adunării generale.
4. Propuneri.

Hațeg, la 6/18 August, 1897.

Nicolae Sanzian,

Nicolae Păcurar,

președ reun.

notar.

Magharisarea în cott. Solnoc-Dobâca. Din comitatul Solnoc-Dobâca se serie foilor maghiare, că de câți-va ani încôce magharisarea a făcut pași însemnați în acel comitat. Mai mult s'a făcut însă pentru ajungerea acestui scop în anul trecut, anul millenar pentru maghiari, prin deschiderea celor 32 de școle populare de stat. Într'o ședință din urmă a comisiei administrative comitatense s'a și votat mulțămită protocolară inspectorului de școle Simó Béla, carele are mare parte la succesele obținute până acum în privința ecăsta în acel comitat.

Triste lucruri pentru noi, dar

„Așa trece, petrule rêmân.”

„Cum se respectăză sêrbătorile noastre.” Din Seliște ni se serie: „Comuna politică Seliște a decis zidirea unui edificiu, în care să se instaleze judecătoria cercuală și cartea funduară. Ecăsta zidire s'a luat în întreprindere din partea unui italian. Mercuri, fiind „Schimbarea la față a D-lui și Mântuitorului nostru Iisus Christos” și tot odată și ziua Monarchului, antreprenorul acelei zidiri a lucrat totă ziua având în lucru o mulțime de români, fără ca autoritățile competente să l' facă atent la respectarea sêrbătorilor românesce în o comună curat românescă”. Destul de reu.

Necrolog. Jovian, preot, Vasile proprier, Augustin și Ludovica minorenii ca fii, în numele lor și al tuturor consângenilor fac cunoscut, că inbitul lor tată, frate, unchiu etc. *Anonia Mureșan*, paroch gr. or. al St. Mariei, după un morb scurt dar greu, Mercuri, 30 Iuliu v. a. c., în etate de 60 ani și în al 36-lea al păstoriei sale și a dat blândul și al nobilului său suflet în mâna dădătorului. Inmormântarea osêmintelor scumpului

defunct s'a făcut Vineri, 1 Aug. v., cu asistentă de 7 preoți. Fie-i țărina ușor și memoria binecuvântată!

Invitare. Duminecă în 17/29 August a. c. va da inteligența din Seliște un Concert, la care Vê rógă cu tot onorul să participeți și D-Vôstră cu mult stimata familie. Începutul la 7 ore sêra în sala școlii din loc. Prețul de intrare: după bunăvoință. Venitul curat se va alătura fondului menit pentru ajutorarea studenților sêraci. După concert joc — la infinit.

Programa:

1. „Sun soldat român”, cor bărbătesc de G. Dima.
2. „Mândruță de demult”, cor mixt de G. Dima.
3. „Vin-o lele”, cor bărbătesc de I. Vidu.
4. „Ce faci Iónă”, cor mixt de G. Dima.
5. a) „Fôie verde de morhor”, cor bărbătesc de T. Popovici. b) „Lumea mea”, cor bărbătesc de T. Popovici.
6. „Fost-ai lele”, cor mixt de Musicescu.
7. „Uite mamă”, cor bărbătesc de G. Dima.
8. „Stăncuța”, cor mixt de Musicescu.
9. „Serenadă”, cor bărbătesc de *.
10. „Toacă”, cor mixt de Ionescu.

Avis. În vederea, că la 1 Septembrie st. n. 1897 se începe anul școl. 1897/98, se aduce la cunoscința P. T. părinți interesați, că la subscrisul se primesc în cortel și vipt elevi gimnasiali pre lângă prețuri acceptabile, având aceia a fi controlați și supraveghiați și din punctul de vedere al progresului în studii și al purtării. — Condiție, ca să aibă cu sine vesmintele trebuincioșe de pat. Nășud, 8/20 August 1897. prof. Greg. Pletos.

Economic. Magistratul orașului Sebeș a anunțat, că morbul de gură și unghii ivit în comuna Sas-Sebeș a încetat.

„Mureșanul” este numele noului institut de credit și economii, ce s'a înființat în M. Radna. comitatul Aradului, cu un capital pe acții de 40,000 fl. v. a. În adunarea dela 28 Iulie n. c., direcțiunea noului institut alăsă pe trei ani, s'a constituit, după cum ni se serie, în modul următor: Vasile Beles președinte; Demetriu Roman, vice-președinte; Paul Milovan, Dr. Aurel Halic, Constantin Paulcescu și Melețiu Suciu, membri în direcțiune. Director executiv: Ioan Tuducescu. În comitetul de supraveghiere s'au ales d-nii acționari: Sava Raicu, Petru Popovici, Grigorie Macinescu, Isaia Monța și Zaharie Caparescu. Censori: Ioan Beles (Odvoș). Iosif Vuculescu, Alexandru Eftimie, Iosif Ognian, Protasie Ghivulescu, Iosif Clômbes. Fabriciu Manuilă, Teodosiu Moț, Aurel Micu Georgiu Lupenciu, Georgiu Stojan, Ioan Berariu Solomon Giurcone, Emil Doge și Ioachim Turcu. Rata a II-a de acții este a se solvi în 29 August, 6 rata a III-a în 29 Septembrie n. c. D-nii acționari sunt rugați a trimite ratele acestea la timp, ori ecă se pôte și mai înainte, pe adresa d-lui: Demetriu Roman, în M.-Radna.

Bibliografie. A apărut: *Utasítás a hegyközségek alakulásáról és szőlőoltványokkal való felújításáról.* Irta Fekete Pál. D. Sz. Márton. 1897. 16 lap. Ara?

— *ABC.* Carte de cetire pentru elevii clasei I. de Iosif Moldovan, învățătoriu în Arad. Nicolau Stefu, Nicolae Boșcaiu, Iuliu Groșorean, Petru Vancu, învățători. Tôte drepturile rezervate. Prețul 20 cr. Arad. 1897. Tiparul tipografiei diecesane. 69 pag. Ceva nou la cartea ecăsta: titlu cărții se află tocmai pe fôia ultimă, pagina primă resp. 67.

— „*Transilvania*”, organul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, Nr. VII. Sibiiu, August—Septembrie 1897, cu următorul sumar: Partea oficială: Convocare. — Raport general despre activitatea comitetului central al Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român în decursul anului 1896. — Raport despre producțiunea literară română în Transilvania. — Consemnarea stipendiștilor Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, pe anul școlar 1896/7. — Consemnarea membrilor Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura po-

porului român, cari s'au însinuat la comitetul central dela adunarea generală din 1896 până la adunarea generală din 1897. — Consemnarea membrilor Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, cari au răposat dela adunarea generală din 1896 până la adunarea generală din 1897. — Rațiociniul pentru anul 1896. — Inventarul Asociațiunii transilvane pe anul 1896. — Proiect pentru budget pe anul 1898. — Proceese verbale din ședințele comitetului Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, ținute în Sibiiu la 11, 17 și 21 Iulie și 12 August 1897 n. — Consemnarea publicațiunilor intrate la biblioteca Asociațiunii transilvane în semestrul I al anului 1897.

Abecedar maghiar.

Din propria experiență sciū, că abecedarele maghiare, autorizate până acuma de către biserică ca manuale în școlile noastre, fiind făcute după sistemul gramatical, cu diceri de model la singuraticile reguli gramaticale, nu au putut asigura acel rezultat, la care silințele învățătorului cu drept au putut conta.

De mai mult ca 12 ani am avut gata planul să compun un abecedar maghiar și o carte de lectură, întocmindu le astfel, ca limba maghiară să se învețe pe basa Abecedarului.

Cu considerare la pozițiunea ce o am ocupat ca referent școlariu în sinul consistoriului archidieceșan, spre a evita între altele și învinuirea, că din acea pozițiune fac presiune asupra învățătorilor, nu am executat planul meu cu privire la noul Abecedar.

Dispensat de referada afacerilor școlilor elementare, în colaborare cu directorul dela școlile elementare de stat de aici, Petru Bodó, am compus Abecedarul de mult contemplat.

Materialul din partea primă e tradus și dat la urmă ca adnex spre a sta în ajutorul elevului, și încât după explicările învățătorului un cuvânt ore-care i-ar eși din memorie, ușor să-l ale la locul respectiv în traducere.

Cu chipul acesta elevul nu va învăța nimica în mod mecanic, ci întreg materialul percurs va fi proprietatea lui sufletescă.

Pentru materialul din partea II. am făcut vocabulariu, și fie care cuvânt se află la litera respectivă.

Partea ecăsta a Abecedarului vine tractată abia în anul al treilea de școlă, și folosirea vocabulariului nu cred să facă considerabile greutăți elevilor, mai ales nu, ecă la început învățătorul le va sta cu pricepere în ajutoriu.

Din capul locului am sciut, că învățarea limbei maghiare pe basa Abecedarului dă de lucru în locul prim învățătorului, dară rezultatul de bună sêmă va fi mai mare ca cel al Abecedarilor cu diceri de model, în eari s'a făcut multă gramatică, ispravă însă fôrte puțină.

Punând cartea în mâna învățătorilor nostri, am o singură dorință, să fie considerată ca isvorită din conștiința cea mai curată, din iubire către școlă.

Asemene motive să aibă și eventuala critică obiectivă, asupra acestui manual de școlă.

Se va conserva ce e bun, se vor elimina eventualele neajunsuri, și vom produce ceva mai perfect ca până acuma, perfecțiunea fiind idealul nostru.

Sibiiu, 19 August 1897.

Mateu Voileanu,
asesor consist.

Mătăsă foulard dela 60 cr. până la fl. 8.35 de metru — japoneză, chineză etc. în cele mai nouă mostre și colori, precum și mătăsă-Henneberg negră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru, lucie, vârgaș, moștrată, damast etc. (circa 240 calități diferite, 2000 colori și desșinuri etc.). Mărfurile comandate precum și mostrele le expedăză cu întorcerea poștei în casă, franco și scutite de vamă, fabricile de mătăsă din Zürich ale lui G. HENNEBERG, (furnizor de curte c. și r.) Scrisorile adresate în Elveția sunt a se prevedea cu marca de 10 cr., cărțile postale cu 5 cr. Comandele scrise în limba română se execută punctual. [46] 6

Nr. 131/897.

[148] 1—3

CONCURS.

La școlile medii române gr. or., la școala comercială superioară română gr. or. din Brașov și la școlile primare, sunt a se ocupa următoarele posturi de profesori și învățători vacante:

a) La gimnasiu:

1. Un post de profesor ordinar, cu calificățiune specială pentru limba latină și română.

2. Un post de profesor suplinitor pentru filologia clasică.

b) La școala reală:

3. Un post de profesor ordinar cu calificățiune specială pentru limba română și germană.

4. Un post de profesor ordinar cu calificățiune specială pentru matematică și fizică.

c) La școala comercială:

5. Un post de profesor ordinar cu calificățiune specială pentru limba maghiară și germană.

6. Un post de profesor suplinitor pentru limba franceză și studii comerciale.

7. Un post de profesor suplinitor pentru istorie și limba română.

d) La toate trei institutele:

8. Un post de profesor secundar suplinitor pentru gimnastică.

e) La școala primară:

9. Două posturi de învățători. Terminul de concurs pentru posturile 1—8 e până la 20 August, era pentru cele de sub 9 până la 31 August 1897 v.

Toți concurenții vor adresa concursurile lor subsemnatei Eforii școlare însoțite de următoarele documente:

a) Că sunt români de religieuna gr. orientală;

b) că au purtare morală bună atât în privința moralității cât și în relațiunile civile;

c) că sunt de constituțiune fizică firmă și deplin sănătoși;

d) revers, că se va conforma întru toate legilor și dispozițiunilor noastre bisericesci și școlare, precum și normativelor și regulamentelor, ce sunt în vigoare;

e) concurenții de sub 1—4 vor documenta calificățiunea universitară completă conform articolului de lege XXX din 1883; era suplenții să aibă cel puțin examenul fundamental din specialitatea lor; preferiți vor fi cei cu calificățiunea completă;

f) concurenții de sub 5—7 vor documenta calificățiune superioară universitară ori academică conform regulamentului școlilor comerciale superioare din anul 1895;

g) concurenții de sub punctul 8 vor dovedi aptitudinea de lipsă pentru postul de profesor secundar de gimnastică;

h) concurenții de sub punctul 9 vor documenta, că au depus examen de calificățiune învățătoresc cu calcul bun, că cunosc limba maghiară și germană după recerintă, și că posedă cunoștințe teoretice și practice din de semnul liniar, din gimnastică și din grădinarit.

Beneficiile împreunate cu aceste posturi sunt:

1. Pentru profesorii ordinari în timpul serviciului provisor (prevădută în § 30 al legii de instrucțiune din 1883) salariu anual de 900 fl., era începând dela ocuparea definitivă a postului de profesor ordinar salariul anual de 1200 fl., cinci cuincuenale de câte 100 fl., bani de cuartir 200 fl. anual și drept de pensiune conform statutelor în vigoare la școlile noastre.

2. Pentru posturile de profesori suplenții salar anual de 800 fl., fără alte emolumente.

3. Pentru postul de profesor suplinitor la gimnastică salariu anual 600 fl., fără alte emolumente.

4. Pentru învățători în anul prim de serviciu provisoriu salariu anual de 500 fl., era începând dela ocuparea definitivă a postului de învățător salariu anual de 600 fl., cinci cuincuenale de câte 60 fl. și bani de cuartir 120 fl. anual.

Brașov, 1 August 1897 st. v.

Eforia școlilor centrale române gr. or.

[149]

1—3

CONCURS.

Pe baza ordinului Prea Venerabilului Consistoriu arhidiececan dtdo 10 Iunie 1897 Nr. 3531 B. se escrie concurs pentru ocuparea postului de paroh în comuna Nucet cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau suma de 233 fl. 80 cr. conform hotărârei comitetului parochial din 27 Aprilie 1897.

Informațiuni mai deaprobe despre starea parohiei se pot lua dela comitetul parochial și oficiul protopresbiteral.

Concurenții au a-și așterne suplicele în sensul normelor din vigoare la oficiul protopresbiteral al tractului Sibiiului în termenul deschis.

Nucet, în 20 Iuliu 1897.

Ioan Petrișor, adm. paroch.

Ioan Natanail, not. of. par.

Nr. 654/897.

Vădută și aflat în ordine.

Sibiiu, 30 Iuliu 1897

Ioan Papiu, protopresb.

Nr. 241/1897

[150] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci vacante din comunele mai jos însemnate, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bucium - Cerbu, salariu anual 300 fl., cuartir, grădină și lemne de foc.

2. Bucium-Sat, salariu anual 300 fl., cuartir, grădină, și lemne de foc.

3. Buninginea, salariu anual 300 fl. din repartitiune, cuartir, grădină, și lemne de foc.

4. Petrângeni cu Valea-Bulzului, salariu anual 300 fl. și adecă 133 fl. din venitul regalului, 10 fl. 50 cr. interesele după obligațiunea de stat și restul din repartitiune, cuartir grădină și lemne de foc.

5. Roșia cu Covna, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Trîmpoiele, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

7. Zlatna cu Vultoriu, salariu anual 350 fl. cuincuenalul de 50 fl., re-lut de cuartir 50 fl. și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi și vor subșterne cererile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu până la termenul arătat.

Concurenții la posturile de sub nr. 1, 2, 3, 4 și 5 sunt poftiți a se presenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă la biserică, spre a și arăta dexteritatea în cântări și tipic; asemenea și cei ce vor reflecta la postul de sub nr. 7 cu adausul, că cei cu calificățiune mai bună și cunoștințe musicale vor fi preferiți.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Abrud, 1 August 1897.

Petru Popoviciu, adm. prot.

Nr. 449/897

[151] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători dela școlilele confesionale române gr.-or. din mai jos însemnatele comune în protopresbiteratul Avrigului, se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“

1. Arpașul superior, postul de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

2. Avrig, două posturi, și anume: un post de învățător și un post de învățătoare — fie-care post cu salariul anual de 300 fl., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

3. Corbi, postul de învățător cu salariu anual de 300 fl., și anume 150 fl. din alodiul comunal, era 150 fl. din repartitiune, cuartir și lemnele necesari pentru foc.

4. Porcești, al doilea post de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

5. Porumbacul superior apusen și răsăriten — postul de învățător cu salariul anual de 300 fl. v. a., cuartir și lemnele necesari pentru foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din acestea posturi se-și subșternă cererile concursuale instruite conform legilor în vigoare la subscrisul oficiu protopresbiteral în Avrig (felek, Szeben-vámegye) până la termenul sus indicat cu aceea, că cei aleși la posturile acestea, sunt îndatorați a cânta cu pruncii de școlă Dumineca și sâmbătorea în biserică la sânta liturghie.

Avrig, 1 August, 1897.

În conțelegere cu comitetele parochiale respective oficiul protopresbiteral gr.-or. al Avrigului.

Ioan Cădea, protopop.

Nr. 312/897

[152] 1—3

Concurs.

Spre îndeplinirea posturilor învățătoresci din mai jos semnatele comune din protopopiatul Cohalmului, prin acesta se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Draos, cu salariu anual de 300 fl., parte dela popor, parte dela biserică, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii.

Convocare.

Subscriitorii acțiilor institutului de credit și de economii „Zlăgneana“, societate pe acții în Zlagna, se invită prin acesta, în virtutea §. 154 al legii comerciale, la adunarea generală constituantă, care se va ține în Zlatna, Sâmbătă, la 30 August v. (11 Septembre n.) 1897 înainte de amădi la 10 ore, în localul școlii greco-orientale.

OBIECTELE:

1. Raportul fundatorilor.
2. Constatarea subscrisii capitalului social.
3. Stabilirea statutelor societății.
4. Constituirea societății cu capital social 50.000 corone (25.000 fl. v. a.)
5. Alegerea direcțiunei și a celorlalți funcționari.
6. Alegerea comitetului de supraveghiere.
7. Absolvarea fundatorilor de responsabilitatea normată în §. 152 al legii comerciale.

În sensul §. 155 al legii comerciale, fie-care acție subscrisă dă un vot, mai mult de 10 voturi însă nime nu pôte exercita, er subscriitorii pot participa la adunare sau în persônă sau prin plenipotențiati, cari încă trebuie să fie acționari.

Din ședința fundatorilor societății pe acții „Zlăgneana“, ținută la Zlatna în 9/21 August 1897.

Petru Popovici, președinte.

Emanuel Beșă, secretariu.

2. Crihalma, cu salariu anual de 300 fl., prin repartitiune dela popor, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii.

3. Paloș, cu salariu anual de 300 fl., prin repartitiune dela popor.

4. Jibert, cu salariu anual de 300 fl., din cari 150 fl. din repartitiune dela popor, 100 fl. ajutor dela stat, 50 fl. sunt computati în folosirea unei grădini și patru stângini de lemne, cuartir în edificiul școlii.

5. Stena, cu salariu anual de 300 fl. dela popor, pentru al II-lea post de învățător, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii; învățătorul va avea a ținea strană în biserică în Dumineci și sârbători.

6. Fântâna, cu salariu anual de 300 fl., din cari 250 dela popor, 30 fl. venite cantonale, 3 stângini de lemne de foc în preț de 20 fl., cuartir în edificiul școlii.

7. Valendorf, cu salariu anual de 300 fl., din cari 200 fl. dela popor, 100 fl. dela Consistoriu, lemne de foc și cuartir în edificiul școlii.

Doritorii de a reflecta la vre-una din aceste stațiuni, au a-și așterne cererile lor instruite conform legii, în termenul indicat la subsemnatul oficiu.

Cohalm, 15 Iuliu, 1897.

Oficiul prot. gr.-or. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea, protopresbiter.

[153]

1—1

Publicare de licitațiune.

Edificarea unei biserici nouă în Vințul-inf. (Alvincz), protopresbiteratul Sebeșului, se va da în întreprindere pe calea licitațiunei publice minnuende Duminecă în 31 August (12 Septembre) a. c., la 3 ore d. a., la oficiul parochial dia Vințul-inf.

Prețul de strigare conform preliminarului de spese e 3185 fl. 65 cr.

Doritorii de a licita vor avé a depune vadiu de 10% din prețul de strigare.

Planul și preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedé la oficiul parochial din Vințul-infer.

Sebeș, 6/18 August 1897.

În conțelegere cu comitetul parochial concernent.

Sergiu Medean, protopresbiter.

Nr. 289-897. [147] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile din comunele mai jos însemnate se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Bleseni Plai și Sat, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne necesari pentru foc.

2. Juncul de jos, cu filia Juncul de sus, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne necesari pentru foc.

3. Ormindea, cu salariu de 355 fl., din cari 40 fl. sunt computați din venitul cantoral, ér 15 fl. în prețul unui stângin de lemne, și cuartir.

Învățătorul va avea să țină o strană în biserică.

Petițiunile de concurs instruite conform normelor din vigóre se se așternă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis.

Brad, la 26 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Zărandului.

Vasiliu Damian,
protopresbiter.

Nr. 227/B. [140] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia vacantă de clasa a III Rohia prin această se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare a acestuia în „Telegraful Român“.

Venitele anuale împreunate cu acest post sunt de 311 fl. 80 cr., despre cari se pot lua informațiuni dela subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Doritorii de a reflecta la acest post au ași așterne rugărilor lor instruite conform normelor în vigóre la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, p. u. Oláh-Lápos.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Solnocului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Cupșeni, în 14 Iuliu 1897.

S. Cupșa,
ppresbiter.

Nr. 435/897. [145] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile noastre din comunele de mai jos se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Petrila, cu două posturi de învățători vacante, parochia de jos și parochia de sus, cu salariu de câte 300 fl., cuartir și lemne de foc.

2. Livezeni, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Fizești-Federi, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne pentru încălzit.

Reflectanții au ași așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigóre până la termenul indicat, subscrisului oficiu protopresbiteral, în Petroșeni.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Hațegului în conțelegere cu comitetele parochiale concernente.

Petroșeni, la 24 Iuliu 1897.

Avram Stanca,
adm. protop.

Nr. 353/899 [146] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățător secundar la școala elementară gr.-or. din comuna Helchiu, protopresbiterul Brașovului, prin această se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc dau suma totală de 316 fl. 90 cr. v. a. anual, solvite parte

din alodiul comunal, parte din reparație dela popor, din didactru și din venitele cantorale.

Doritorii de a ocupa acest post de învățător, sunt invitați a-și așterne petițiunile lor de concurs, instruite în sensul legilor din vigóre, subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul deschis, având a se prezenta în decursul duratei concursului în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică noastră din Helchiu, spre a-și arăta aptitudinra lor în cântările bisericesci.

Brașov, 28 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or al Brașovului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Nr. 420/897 [141] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de cl. III-a Sălcia de jos, protopresbiteratul Lupșei, cu concesiunea Ven. Consistoriu archidiececan, se escrie al doilea concurs cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post satorite în sinodul parochial fac suma de 321 fl. v. a.

Din ce constau aceste venit, interesatii pot lua informațiuni dela comitetul parochial, respective dela oficiul protopresbiteral.

Doritorii de a ocupa acest post, au ași așterne cererile concursuale provădate cu documentele recerute de Stat. organ. până la termenul susamintit.

Concurenții sunt datori a se prezenta în parochie în o Duminecă sau sâmbătă, înainte de ziua alegerii, pentru a-și documenta dexteritatea în cântări, tipic etc.

În conțelegere cu comitetul parochial, oficiul protopresbiteral al tr. Lupșei.

Ofenbaia, în 21 Iuliu 1897.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 82/897 prot. [144] 2-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate în protopresbiteratul Făgărașului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român“.

1. Berivoi mici, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

2. Comana inferioară, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Cuculata, postul secundar cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Dridif, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

5. Galați, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Grid, postul primar și cel secundar cu salariu anual câte 300 fl., cuartir și lemne de foc.

7. Herseni, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

8. Hurez, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

9. Ludișor, cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

10. Luția, cu salariu anual 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

11. Mândra, postul secundar cu salariu anual 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

12. Păreu, postul primar și secundar cu salariu anual de câte 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

13. Perșani, cu salariu anual 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

14. Rîușor, cu salariu anual 300 fl. v. a., cuartir și lemne de foc.

15. Rucăr, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

16. Sâmbăta inferioară, salariu 300 fl., cuartir și lemne de foc.

17. Sâmbăta sup. apus., salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

18. Sâmbăta sup.-res., cu salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

19. Șercăița, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

20. Voivodenii mici, salariu anual 300 fl., cuartir și lemne de foc.

Cererile concursuale, instruite conform normelor din vigóre, sunt a se așterne în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Făgăraș, 26 Iuliu, 1897.

Oficiul protopresb gr. or. al Făgărașului în conțelegere cu comitetele parochiale respective.

Iuliu Dan,
prot.

La Nr. 332/1897 protop. [143] 2-3

CONCURS.

Pentru alegerea de învățător definitiv la școala gr.-or. din parochia protopresbiterală Deva se escrie concurs cu termen de 30 zile de prima publicare oficiosă.

Pe lângă cualificațiunea și îndatoririle normate, cu preferință se admit la concurs acei învățători practici, cari dovedesc pricepere și spor în învățarea cântului după note și conducerea unui cor de 4 voci.

Spre acest scop concurentul are a se înfățișa, dela prima publicare în 30 de zile, la parochul locului și ași dovedi în zi de Duminecă ori sâmbătă priceperea în învățarea și conducerea corului de 4 voci.

Emolumentele sunt:

a) 300 fl. lăfă învățătorescă la an, plătită regulat în rate lunare anticipate, b) cuincuenalele de 50 fl., c) 120 fl. honorar anual pentru învățarea notelor în școală, instruirea și conducerea corului la deosebite ocațiuni și ținerea stranei în biserică d) locuința la școală, e) lemnele trebuincioase, după datina satorită, f) venit laterale dela funcțiuni cantorale, concerte și alte ocațiuni.

Concurenții au ași așterne rugărilor prin oficiul protopresbiteral la adresa comitetului parochial în Deva, în termen de 30 de zile dela prima publicare.

Din ședința comitetului parochial, ținută la 13/25 Iuliu 1897.

În absența presidiului:

George Nicoră, George Gila,
pres. ad-hoc al com. par. notar ad-hoc.

Văduț.

Avram P. Păcurar,
protopresb. adm.

Nr. 193 școl. [111] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea în mod definitiv a postului învățătoresc dela școala elementară poporală gr.-or. din Libotin, prin această se publică concurs cu termen de 30 de zile, computele dela prima lui apariție în „Telegraful Român“.

Salariul împreunat cu acest post este 300 fl. v. a., anual, și anume: 100 fl. v. a., din repartitiune de pe popor, ér 200 fl. v. a., ajutor de stat, apoi locuința în edificiul școlii și grădină.

Concurenții au să se prezenteze în parochia amintită în vre-o Duminecă ori sâmbătă spre ași dovedi dexteritatea în tipic și cântări, și au să așterne petițiunile lor instruite conform normelor în vigóre, la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, poșta ultimă Oláh Lápos

Cupșeni, în 23 Iunie 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Solnocului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

S. Cupșa,
protopresbiter.

Nr. 634/1897 [124] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățători din comunele de mai jos, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Vurpăr, cu salariu anual de 300 fl., cuartir în edificiul școlii, lemnele trebuincioase pentru încălzit, și ¼ de juger eatastr. grădină.

2. Riu Sadului 300 fl. salariu, care i-se va solvi în rate lunare anticipate din cassa alodială a comunei Rășinari, cuartir în edificiul școlii, și 5 stingini de lemne din cari se va încălzi și o sală de învățământ.

Petițiunile de concurs instruite în sensul normelor din vigóre se vor așterne la oficiul protopresbiteral al Sibiiului în termenul deschis, având concurenții a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă ori sâmbătă în biserică spre ași dovedi dexteritatea în cântări și tipic.

Sibiiu, 22 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiiului, în conțelegere cu respectivele comitete parochiale.

Ioan Papiu,
protopresb.

[138] 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea unui post învățătoresc la școala poporală gr. or. rom. din Sadu, se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela datul publicării lui în ziarul „Tel. Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariu anual 300 fl. solvinți în rate lunare anticipate;

2. Cuartir natural în edificiul școlar;

3. Lemnele de lipsă pentru încălzit.

Reflectanții la acest post au ași așterne cererile lor instruite conform legii până la termenul susindicat la oficiul ppresbiteral al tractului Sibiiu.

Având alesul a conduce și cântările liturgice, se așteaptă prezentarea concurenților în vre-o Duminecă sau sâmbătă în biserică, spre ași documenta aptitudinea în cântări.

Sadu, din ședința comitetului parochial, ținută în 15 Iunie 1897.

Ioan Popovici, Dimitrie Hens,
paroch-presedinte, notar ad hoc.

Nr. 623/897.

Vidi.

Ioan Papiu,
protopresb.

Nr. 191/897. [113] 3-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului al doilea de învățător în comuna Bucium-Poieni, tractul protopresbiteral gr.-or. al Abrudului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salar anual de 300 fl. solvit în rate lunare anticipate din cassa bisericeii, cuartir, grădină și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post, își vor trimite suplicile lor instruite cu toate documentele prescrise la acest oficiu — fiind îndatorați a se prezenta în vre-o Duminecă sau sâmbătă la biserică din loc, în termenul deschis, spre ași arăta dexteritatea în tipic și cântările bisericesci, punându-se în perspectiva celui ales, dacă va correspunde așteptării poporului, solvirea cuincuenalului înainte de împlinirea celor 5 ani de serviciu.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Abrudului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Abrud, 16 Iunie 1897.

Petru Popovici,
adm. prot.

Nr. 393/1867

[128] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor de învățători din comunele mai jos însemnate, se deschide prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român“.

1. Cublesul-român, cu salariu anual de 300 fl., din care 85 fl. dela popor prin repartitiune și 215 fl. ajutor de stat, cuartir și grădină de legumărit.

2. Galpuia, cu salariu anual de 300 fl. prin repartitiune dela popor, cuartir și grădină de legumărit.

3. Miluan, cu salariu anual de 300 fl. prin repartitiune dela popor în bani și naturale și cuartir în edificiul școlii.

4. Tamașa, cu salariu anual de 300 fl. prin repartitiune dela popor în bani și naturale, cuartir și grădină de legumi.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile de concurs în termenul de mai sus la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Având însă învățătorul a conduce cântările liturgice cu elevii, are a se prezenta în biserică înainte de alege-re, spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Ungurașului.

Fizeș-Sânpetru, 10 Iuliu 1897.

In conțelegere cu comitetele parohiale.

Paul Roșca,
protopresb.

Nr. 245/887

[120] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci împreună cu cantoratul din mai jos numitele comune, aparținătoare tractului protopresbiteral al Treiscanelor, se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

1. Chezdi Mărtănnș, salariu 250 fl., din repartitiă, 50 fl. ajutoriu dela Ven. Consistoriu, 2° lemne de foc sêu 10 fl. în bani, folosirea 1/2 părși din grădina de lângă biserică în valôre de 10 fl. și cuartir liber în edificiul școlii.

2. Chichis, 300 fl. în bani din repartitie și cuartir liber; se recere a propune în limba maghiară elevilor, cari nu vorbesc românește.

3. Dobêrleu, 254 fl. în bani și naturalii și eventual ajutoriu de 50 fl. dela Ven. Consistoriu, cuartir liber în edificiul școlii.

4. Heghig, 250 fl. din fond și repartitiune, 50 fl. ajutoriu dela Ven. Consistoriu și cuartir în edificiul școlii.

5. Întorsură-Buzeu, comună curat românească, post de al doilea învățătoriu, salariu 300 fl. din repartitie și relut de cuartir.

6. Marcoș, comună curată română, salariu 300 fl. din fond și repartitie, solvind de cătă epitropa parochială în patru quartale anticipative, cuincuenalele asigurate, precum și tôte diurnele și speșele de călătorii la reuniunile învățătoresci, cuartir liber și lemnele trebuincioșe.

7. Telii, cu salariu de 300 fl., cuartir corespunzător în edificiul frumos al școlii.

8. Vama Buzeu, comună românească, 200 fl. dela popor și 10 fl. ajutoriu dela Ven. Consistoriu, cuartir liber în edificiul școliar și lemnele necesarii pentru încălzi.

Cererile concursuale, instruite conform legilor în vigôre sunt a se așterne în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Brețcu (Bereczk) 9 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Treiscanelor.

Dimitrie Coltofean,
protop.

Nr. 232/897.

[122] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

1. Rêhêu, două posturi, fie-care cu salariu anual de 300 fl., cuartir, grădină și 1 stângin de lemne de foc. Salariul se plătesce regulat din lada bisericeii.

2. Pianul de jos, două posturi fie-care cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină. Salariul se plătesce regulat din lada bisericeii.

3. Lancrâm, pentru clasa III-a cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină. Salariul se plătesce regulat din cassa bisericeii.

4. Rêchita, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

5. Petrifalêu, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Berghin, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și grădină.

Învățătorii, cari vor fi aleși sunt datori a ține Dumineca și sêrbătôrea strana în biserică și a cânta cu copii la s. liturgie.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigôre, până la termenul prefapt subsemnatului oficiu protopresbiteral, având totodată a se prezenta înainte de alege-re, în vre-o Duminecă sêu sêrbătôre în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Sebeș 12 Iuniu 1897.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Sergiu Medean,
protopresbiter.

Nr. 278/protop. 1897

[131] 3—3

Concurs.

Pe baza rezoluțiunei consistoriale din 8 April 1897 Nr. 2173 Bis. prin acesta se deschide din nou concurs pentru întregirea postului de paroch în parochia de clasa a III-a Șeica-mare, protopresbiteratul Mediașului cu termen de 30 de zile dela prima publicare în organul „Telegraful Român“.

Venitele împreună cu acest post dau suma de 503 fl. v. a. anual.

Informațiuni mai de aprôpe despre starea parochiei, se pot primi dela oficiul protopresbiteral și dela comitetul parochial.

Concurenții la acest post au a-și așterne cererile lor concursuale, instruite conform legilor din vigôre până la termenul prefapt subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mediaș, 15 Iulie 1897.

Romul Mircea,
protopresbiter.

Nr. 306/1897

[135] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci din subsemnatele comune, protopresbiteratul Dobrei, prin acesta se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul archidiece-san „Telegraful Român“.

1. Bastea-Holdea-Coșesci, învățătoriu ambulant, cu salariu anual de 300 fl. din repartitie dela popor, cuartir și lemne de foc.

2. Brîsnic, salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

3. Dobra, un post de învățătore la școala capitală cu salariu de 300 fl. v. a.

4. Lăpușul-inf.-Ohaba, învățătoriu ambulant, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

5. Lăpușnic, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Panc-Seliște, cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

7. Stâncesci-Ohaba-Făgețel, învățătoriu ambulant cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne.

8. Rădulesci-Strigônea, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

9. Roșeani-Mihăesci, cu salariu anual de 300 fl. cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre unul din aceste posturi au a-și așterne suplicele lor concursuale instruite conform normelor în vigôre subsemnatului oficiu, până la termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Dobrei.

Dobra, 10 Iuliu 1896.

Avr. S. Pêcurariu,
adm. prot.

Ad. nr. 285

[137] 3—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din mai jos semnatele comune, prin acesta se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

1. Cărbunariu, cu salariu anual 300 fl., și anume: 200 fl., repartitie pe popor, 40 fl., din lada bisericeii, érá în preț de 60 fl. folosința unui pământ arător, cuartir în edificiul școlii, lemne de foc și grădină.

2. Leschia, cu salariu anual 300 fl., anume: 172 fl. ajutoriu dela stat, 128 fl. repartitie pe popor, cuartir bun în edificiul școlii, lemne de foc și grădină.

3. Valeni-Șomeuți, cu salariu anual 300 fl. din repartitie pe popor, cuartir, lemne de foc și grădină.

Concurenții au a-și așterne cererile concursuale instruite conform normelor în vigôre, în termenul deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral prin poșta ultimă K. Monostor, având a se prezenta sub durata concursului în vre-o Duminecă sêu sêrbătôre în biserică din respectiva comună, unde do-rese a fi aleși, spre a-și arăta aptitudinea în cântări și tipic, căci fiitori vor fi îndatorați a ținea strana stângă în biserică.

Fênațe, la 14 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or., al Cetății de pētra în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Teodor Șovrea,
adm. prot.

Nr. 316/1867.

[116] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea definitivă a porturilor învățătoresci la școalele populare gr.-or. din comunele aparținătoare protopresbiteratului Reghinului însemnate mai jos, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în foia „Telegraful Român“, și anume:

1. Deda, salariu anual 300 fl. din lada comunală, cuartir, lemnele trebuincioșe și 2 fl. pașal de cancelarie;

2. Dumbrava, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemnele trebuincioșe;

3. Rîpa-inferiôră, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemnele trebuincioșe;

4. Poleți, salariu 300 fl. anume: 250 fl. din repartitie, 50 fl. din fondul bisericeii cuartir și lemnele trebuincioșe;

5. Săcalul de pădure, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemnele trebuincioșe;

6. Lueriu, salariu 300 fl. anume: 120 fl. în bani din repartitie, folosința alor două locuri de pășunat, prețuită în 30 fl., 150 litre cucuruz din magazinul de bucate, litra prețuită cu 1 fl. folosința grădinei de legumi în mărime de 200°□, cuartir și lemnele trebuincioșe;

7. Filea, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemnele trebuincioșe;

8. Idicel-sat, salariu 300 fl. anume: 260 fl. din repartitie, 40 fl. din lada bisericeii, cuartir și două orgii□ lemne de focărit pe petiôre;

9. Idicel-pădure, salariu 300 fl. anume: 260 fl. din repartitie, 40 fl. din lada bisericeii, cuartir și două orgii□ lemne de focărit pe petiôre;

10. Ibanești-pădure, salariu 300 fl. din repartitie, cuartir și lemnele trebuincioșe;

11. Mureș-Cueșdiu, salariu 300 fl. anume: 250 fl. din repartitie, 50 fl. ajutor, cuartir și lemnele trebuincioșe;

12. Măierêu, salariu 300 fl. anume: 155 fl. în bani din repartitie, folosința a 4 dăraze loc arătoriu și cositor, computată cu 25 fl., 60 fl. ajutor, cuartir și lemnele trebuincioșe;

13. Potoc, salariu 300 fl. anume: 250 fl. din repartitie, 50 fl. ajutor, cuartir, lemnele trebuincioșe și folosința unei grădini de 200°□;

14. Urisiul-superior, salariu 300 fl., anume: 250 fl. din repartitie, 50 fl. ajutor, cuartir și lemnele de focărit;

15. Năduș-română, salariu 300 fl. anume: 205 fl. în bani din repartitie, 45 litre cucuruz, a 1 fl., 50 fl. ajutor, cuartir și lemnele de focărit.

Petetele la postul din Deda e îndatorat a se prezenta în vre-o Duminecă ori sêrbătôre în s. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesci.

Suplicele concursuale, instruite conform legilor în vigôre, sunt a se așterne în termenul deschis, subscrisului, p. u. Szász-Régen.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Reghinului.

Reghinul-sêșesc, 24 Iuniu, 1897.

In conțelegere cu concernentele comitete par.

Galacteon Șagău,
protopresbiter.

Nr. 205.

[133] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școalele elementare gr.-or. din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

1. Sibot, două posturi, fiecare cu salariu anual de 300 fl., cuartir și lemne de foc. Salariul se solvesce regulat din cassa bisericeii.

2. Vaidei, cu salariu de 300 fl. din alodiul comunal, 10 fl. relut de cuartir și 3 stângini de foc, din care are a sê încălzi și sala de învățământ.

3. Dêncul mare, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

4. Acmaru, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

5. Dêncul-mic, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

6. Ludești, cu salariu de 300 fl., cuartir și lemne de foc.

7. Romoșel, cu salariu de 300 fl., cuartir și 4 stângini de lemne de foc, din cari are sê se încăldească și sala de învățământ.

Învățătorii, cari vor ocupa posturile acestea sunt datori a ține Dumineca și sêrbătôrea strana în biserică, și a cânta cu elevii la sf. liturgie.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigôre, în termenul prefapt, subsemnatului oficiu protopresbiteral, érá înainte de alege-re a sê prezenta în vre-o Duminecă sêu sêrbătôre în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Orăștie, 15 Iuliu 1897.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Sergiu Medean,
adm. prot.